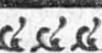

OCTAVIAN
GOGA

NE CHIAMĂ
PĂMÂNTUL
POEZII.

D. Pecurariu

MINERVA BUCURESTI

NE CHIAMĂ PAMÂNTUL

POEZII

OCTAVIAN GOGA

NE CHIAMĂ
PĂMÂNTUL

POEZII

BUCUREŞTI
«MINERVA», Institut de Arte
Grafice și Editură, B-dul Aca-
demiei 3—Str.Edgar-Quinet 4.
1909

EDITURA INSTITUTULUI DE ARTE
GRAFICE SI EDITURĂ „MINERVA”,
BUCHARESTI. — B-DUL ACADEMIEI 3

ВЕРБОДІСЕВЕА ОРБІТА

FECUNDITAS

■ ■

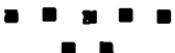
*Se'ndoaie coapsa plopului pe culme,
Iar frunzele de-o nevăzută mâñă
Atinse cad, — și una câte una
Sburând domol se'ngroapă în țărână.
Le văd în drum șiraguri așternute,
Un val de vânt le sbulberă'n risipă,
— Viața mea, la tine-acum mi-e gândul
Cum te fărâmi tu, clipă după clipă!...*

*Trec zilele în goana lor pripită,
Și fiecare mai sărac mă lasă,
În ori-ce clipă, minții sbuciumate
Câte-un drumeț ii pleacă dela casă.
Nu au popasuri gândurile mele,
Sămânța lor se zbate veșnic nouă
Și fărâmat pe drumuri nesfârșite
Se risipește sufletul meu vouă !*

*In alergarea clipei călătoare
Atâtea's date ochilor să vadă,
Și câte-mi trec, fugare pe la poartă
Le chiamă toate sufletu'n ogradă.
Cu ele'mpart eu darurile mele !
Las inima comoara să-și desfacă
Și, când pornesc în calea lor pribegie,
Cu ele duc podoaba mea săracă...*

*Nu sus în cer! Vă birue înaltul,
Curmați-vă cărările spre stele,
Rotind răzlețe'n praful de pe uliți*

*Vă vreau acolo gândurile mele !
Cădeți, cădeți voi frunze deslipite,
Pe câmpul larg, în zbor, vă poarte vântul
Și vă'nfrâtească rostul cu țărâna :
Pe urma voastră va rodî pământul!*

PRĂPASTIE

■ ■

*La geam mi se sbăteă orașul cu huietul fără popasuri,
Cu vrajba lui, războiul pânii, îl deslușeam în mii de glasuri
Și chiotul flămând al vieții vuiă la geamurile mele...
Eu ascultam pierdut la masă, și toate svonurile-acele
Smulgeau din inima-mi bolnavă șiragul slovelor trudite...*

*Și cum pluteam aşa'n neștire, deodată, 'ncet, pe nesimțite
Nedumerit trecându-mi pragul, un om s'a strecurat de afară...
Un biet moșneag cu barba albă, frumos în portul de la țară...
El s'a oprit în prag o clipă... Mi-a zis apoi sfios pe nume
Și ochii 'ntrebători-albaștri mă cercetau în faț' anume...
Jucă un zâmbet de lumină pe fruntea lui brăzdată 'n crete
Și când m'a cunoscut bătrânul, ca 'ntinerit, mi-a dat binețe.*

*Am îngropat atâta vreme de când eram noi împreună,
Imi învia o lume 'ntreagă cu vorba-i limpede și bună,
Atâtea farmece uitate zâmbeau din graiul lui cuminte,
Se fărâmă o jale blândă în tremuratele cuvinte
Și povestia încet moșneagul mișcându-și pletele cărunte...*

*Spunea de-un sat cu case albe, pierdut pe coasta unui munte,
De oamenii uitați acolo, pe cari îi paște nenorocul,
Cum li s'a stins nădejdea'n suflet și li s'a stins în vatră focul,
Cum numai mărăcini pe câmpuri le-a mai lăsat arsura verii,
Cum slujbe dau pe câmp plugarii și cum se vaieră oierii.
Spunea de-o casă părăsită, fără stăpân de ani de zile,
Cum își îndoiaie 'ncheietura acoperișul de șindile,
Cum vântul a'ngropat fântâna, cutrierând ograda moartă
Și 'n ziua sfântului Ilie i-a frânt armindenul la poartă.
Și multe povestia bâtrânul.. Spunea de jalea bătăturii,
Cum și-a făcut o barză cuibul și are pui în podul șurii;
Mi-a spus că'n.țintirim la groapă doar' dânsul biet de se mai duce,
Că picăturile de ploaie au șters porecla de pe cruce...
Ii tremură încet cuvântul... Simțiam sfiala că-l apasă,
Când m'a privit duios în față :*

— «Te mai gândești vre-o dată' acasă?»

*In ochii 'ntrebători albaștri, priveam eu fulgerat de clipă.
Simțeam cum duhul altor vremuri de-asupră-mi bate din aripă,*

*Vedeam cuprinși de 'nfiorare cum stau în fața mea păreți
Când mi se deslușesc aievea din neguri tainele vieții...
Supus îmbrățișam moșneagul atâta de străin în casă
Și chipurile din părete și lucrurile de pe masă
Și toate cărțile pe poliți păreau c'ascultă și se miră
Și mă privesc cutremurate de câte se destăinuiră...*

+ : *

*In urmă se sbăteau orașul cu suntonu 'ntrecerilor multe,
Se sbuciumau alături plopii de câte le-a fost dat s'asculte.
Atâtea jalnice 'nțelesuri plângăreau în frunză lor bolnavă
Și pricepând atâtea taine, Tânjă livada de otavă.
Veneau din cer pe câmp amurgul... De pe înaltul unui munte
Dură, din umbră și lumină, în drum o minunată punte;
Simțeam cum bolta se 'nfioară, cum sănu-i uriaș tresaltă,
Cum tremură înfrigurată sfioasa trestie de baltă
Și stam înmărmurit, în cale, cu brațele încrucișate.
Neștiutor priveam departe și ochii 'nchiși pe jumătate
S'au umezit de arătarea acestui asfințit de sară:
...Vedeam pe șerpuirea albă în largul drumului de țară.
Un om bătrân ducând povara unei vieți nemângâiete*

*Și soarele 'mpletea cu aur argintul lui curat din plete
Și cum urcă încet cotina — schimbând cu mânila toagul,
Cu barba albă de zăpadă — un sfânt mi se părea moșneagul...*

*Il deslușeam tot mai departe. Simțiam, în clipele acele,
Cum orice pas sfarm' o verigă din lanțurile minții mele
Și, ca un făcător de rele, am tresărit de 'nfiorare
Când mi l-a înghițit amurgul...*

— *Un fulger și-a deschis cărare,*
Cutremurându-mi pieptul subred. Sclipirea lui înfricoșată
Mi-a luminat abia o clipă — și-am înțeles atunci, deodată,
Prăpastia ce port în mine.

— *Acolo'n piept încătușate,*
Sunt două suflete dușmane... Străveche ura lor se sbate
Și mintea s'a trudit zadarnic o viață 'ntreagă să le lege...
Obezile lor ruginite, tu mi le-ai sfărâmat, moșnege!
Atunci scăpate din robie s'au ridicat într'o clipită,
O luptă s'a încins grozavă din ura lor neadormită
Și le vedeam, cum vor cu pumnii să spargă strâmta încăpere,
Le auziam în piept strigarea... Cum glasul lor încis mă cere .

*«Mă du departe, mai departe! La munți cu fruntea de zăpadă,
Să sorb din freamătul pădurii și al ierburilor din livadă!»*

*Să mă 'nfioare tainic brazii, când tremură din aripi vântul,
Dă-mi largul bolții instelate și fă-mă frate cu pământul!
Mă du departe, mai departe! În satul semănat sub munte,
La casa cu ferești înguste... la piscurile largi cărunte.
Mă du acolo 'n țintirimul, unde'n poleiul alb al lunii
Sub cruci de lemn slăbit de vremuri își dorm odihna lor străbunii!»*

— «*Nu simți orașul cum tresare sub turnurile de aramă?
N'auzi vârtejul lui năpraznic... nu-l simți pe nume cum te chiamă?
Nu-l vezi în haina lui de flăcări cu veșnica neadormire,
Cu sbuciumul atâtore patimi...atăta sete de mărire?
Suflarea lui de foc mă arde, iar glasu-i mă oprește 'n cale:
In umbra zidurilor negre ai tors tu gândurile tale!...»*

*Așa se frământă în mine strigarea lor neîntreruptă,
Mi-au pustiit întreg avutul cei doi potrivnici prinși în luptă
Și stam sărac în bezna nopții cu ochii ațintiți în zare,
Când vântul, demon fără milă, păreă că-mi râde 'n alergare:*

*Impins de visele deșerte, zadarnic drumul tău îl sui,
Biet călător, în lumea asta, tu nu mai ești al nimănui!*

CÂNTECELE MELE

■ ■

*Eu vă chem din visuri,
Vă cobor din stele,
Vă alint în taină,
Cântecele mele,
Ca 'ntr'un cuib, v'adorm în suflet, cântecele mele'*

*Ciripiți acolo,
Păsăruici golașe,
Ciripiți și creșteți
Ca copilu 'n fașe —
Plângeti și zâmbiți la sănu-mi, ca copilu'n fașe.*

*Pe de-asupra voastră
Impleteșc cunună,
Razele de soare,
Razele de lună,
Câte nu vă spun șirete, razele de lună?*

*Intr'o zi vă 'nșală
Zările albastre,
Vă despart de mine
Aripele voastre —
Cine-mi poate spune drumul aripilor voastre?*

*Rătăciți departe
Paseri călătoare,
Nu vă știe cuibul —
Il mai știți voi oare?
Pribegind în lumea largă, mă mai știți voi oare?*

*Bate'n streșini ploaia,
Cuibul vechiu vă chiamă,
Părăsit și singur
Cuibul se destramă,
Fără ciripitul vostru, cuibul se destramă!*

ÎNVIERE

■ ■

*E 'n cuib la noi visatul sol de pace,
E îngerul chemat în nopți sihastre
Să 'mbine două suflete sărace...
Il simt deasupra capetelor noastre
Cum, tremurând, aripile-și desface...*

*Vezi suntem singuri... Fruntea mea ferbinte
O sprijini tu cu mânilă-amândouă,
O sprijini tu și mâna ta nu minte*

*Nevasta mea... — Ca fața unei sfinte,
Ai chipul bland și 'n ochi sclipiri de rouă,
Ei se deschid ca bine să cuvinte
Tăcerea astătă de dulce nouă...
...Și stăm uitați... E-atâta pace 'n casă,
Doar' în cămin jăratecul tresare
Și mor cărbunii arși de 'nfiorare,
Când cade-o dulce-adormitoare lene
Și'n noapte 'ncet pe creștet ni se lasă,
Coboără lin, ne-alunecă pe gene,
Ca o broboadă albă de mătasă...*

*In pacea caldă visurile toate
Pe-acelaș drum se duc îngemăname,
Când ochii mei în noapte-și fac cărare,
Neștiutori călătoresc în zare,
Imbrățișând câmpurile de ghiață...
Zadarnic cer un picur de viață...
Dorm zăvorîte 'ndemnurile firii
Și luna trece, galbenă la față,
Nemilostivă 'n drumul strălucirii...
Eu stau pierdut, înlanțuit de frică,
Când într'o clipă câmpul se 'nfioară.*

*Din adâncimi un urlet se ridică :
Simt tot mai dârz cum bolta o despică,
In drum năvalnic săie și coboară
Pustietatea albă de zăpadă.*

*Frământă creasta plopilor din vale,
Ingrozitorul chiot de osândă.
Și tremură omătul pe livadă, —
Când de-departe-un lup își taie cale
Și-și strigă nopții patima flămândă.*

*In ochii verzi văd fulgere de ură,
Văd neînfrânta sete de viață,
Mă birue păgâna lor arsură...
Ei nu cunosc a jugului povăță !
Te înțeleg neîmblânzită fiară,
Tu frate bun al visurilor moarte,
Muștrarea ta, ce-mi vine de departe,
Lovește-adânc și 'ncepe să mă doară...
Te-ascult, te-ascult ostaș fără hodină,
Tu sol răzleț al patimilor mele,*

*Imi tulburi pacea cerului cu stele,
Şi mă cobori din lumea lor senină.
De glasul tău ce strigă 'n întunerec
Se frâng şi cad zăvoare ferecate,
Se frâng şi cad şi lanţuri n'am să jereu
Adâncă criptă a vremilor uitate.
Simt sufletul cum calcă pe ruine,
Biruitor îi fulgeră armura:
Un mândru mort s'a deşeptat în mine
Şi chipul lui cutremură-mi făptura...*

*Mărită fii, tu clipă 'nfricoşată!
L-ai inviat pe cel de-odinoară
Şi i-ai trezit durerea îngropată
Cu glasul tău, neîmblânzită fiară!
Eşti tot cel vechiu, cum te ştiam odată
Când, în tăcerea umedei mansarde,
Tu împleteai din fulgere cunună
Şi 'n tremurarea razelor de lună
Intretăiai tăriile cu sborul!...
Pe-acelaş drum treci vămile vieţii
Şi fruntea ta şi sufletul tău arde,
Neînfrâname sol al dimineţii!*

*Dă-mi mâna ta, frumoasa mea copilă,
Să prăznuim măreața înviere !
N'auzi eterna lumilor durere ?
Din mii de guri s'a deșteptat la poartă !
Fiorul vechiu de dragoste și milă
Mi-a inviat amărăciunea moartă
Și glasul ei din cuibul tău mă cere.
— Dă-mi mâna ta, frumoasa mea copilă !*

C O S A Ş U L

■ ■

*S'a fost pornit un vânt molater
Să miște papura din baltă,
Intr'un oflat prelung și sălnic
Gemeă tulpina ei înaltă.
Călătoreă de-atâta vreme
Bolnavul vânt, mergeă departe,
Și semână atâta jale
De-alungul miriștilor moarte.*

*Mureau ovesele pe dealuri
Sub răsuflarea-i de otravă
Și se uscau în rădăcină*

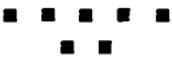
*Livezi întinse de otavă.
Alături tremură porumbul,
Cu trupul chinuit de sete,
Şi se frângă în troznind în noapte
Ca o oştire de schelete...*

*Mai sus, la deal, în spre dumbravă,
În colț la marginea poienii,
Eră un car cu oiștea 'ntoarsă
Şi 'n jug alături boulenii:
Sărmane, blânde dobitoace!
În căutătura lor amară,
Se răsfrângă întreagă jalea
Acetui trist amurg de vară...*

*In fața lor stătează pe gânduri
Tovarășul sdrobit de luptă,
Infiorat de truda stearpă,
Un biet cosaș cu față suptă.
Şi cum ședează bălându-și coasa
Intins pe sdrențuita zecă,
Cu ochii stinși, părează făranul,
Un mucenic de legea veche.*

*Eu mă uitam, cu milă 'n suflet,
La mâna lui de soare arsă ;
Vedeam cum din apus o rază
Pe frunte 'ncet i se revarsă.
Şi, cum treceam tăcut în cale,
Din glasul coasei chinuite,
Se 'nfiripă povestea mare
A mânilor nerăsplătite.*

*Tipă pe urma mea oțelul,
Simteam cum blastămă și plângere,
Şi ceriu 'mbujorat departe
Păreà tivit cu foc și sânge.
In sufletu-mi strivit de groază,
Păgâne patimi prind se fiarbă :
— Trudită, chinuită coasă,
Vei mai così tu numai iarba?...*

PORTRET

UNUI PARVENIT

*... Si cum te văd întins pe perne în faetonul tău de gală
Si văd cum toate's largi pe tine și numai fruntea ți-e îngustă,
Să nu te miri că nu mă mișcă o clipă lenea ta augustă
Si că înfrunt cu-atâta milă cautătura-ți triumfală.*

*Ca într'o criptă doarme'n carne pitica inimă'ngropată,
Nimic din vaierul de-afară nu izbutește să audă,
Dar, uite, sufletul meu meșter c'o liniște atât de crudă
Ridică lespedea și vede în groapa ta întunecată.*

*Și te'nțeleg drumet statornic al lumii veșnic neschimbate
Ti-i știu șacalii care țipă în biata inimă bolnavă,
Ei nu vor încetă să urle, căci foamea, foamea ta grozavă
E'nfiripată din fiorul atâtor guri nesăturate.*

*Atâți zileri ce răsturnară în noaptea veacurilor mute
Cu sapa lor neostenită bogata ţarină bătrână,
Ti-au răsădit, drept moştenire, în suflet foamea lor păgână.
Şi cum te-ai sătură când trebui să potoleşti atâtea sute?...*

*Străbunii tăi cu palme aspre, răpuşi de robota haină,
Şi-au risipit în trudă vлага atâtor braţe chinuite,
Atâtea zile fără tichnă şi nopţi atâtea nedormite...
Ei dorm în somnul tău acumă şi cer în lenea ta hodină*

— De aceea când te văd pe perne în faetonul tău de gală
Şi văd cum toate's largi pe tine şi numai fruntea ţi-e îngustă,
Îţi iert şi inima flămândă, îţi iert şi lenea ta augustă
Şi, — vezi, -- înfrunt cu-atâta milă căutătura-ţi triumfală!...

D E D E M U L T . . .

■ ■

*Tot mai rar s'aud în noapte clopotele dela strungă,
Patru înși la popa'n casă țin azi sfat de vreme lungă.*

*Într'un sfeșnic ard pe masă două lumânări de ceară,
Plin de grije, peană nouă, moaie popa'n călimară:*

*«Patru juzi din patru sate, dela Murăș mai la vale,
Cu supunere se'nchină astăzi Inălțimii tale,*

*Luminate Impărate! — Scriem carte cu'ntristare,
Ne-au luat păsunea domnii, fără lege și'ntrebare...*

*Semne-aveam și'n miezui le-au fost pus de mult bătrâni
De pe când în țara asta numai noi eram stăpânii...*

*Nu mai sunt acum pe câmpuri, toate le-a sfărmat dușmanul
Și pe Ionuț al Floarii ni l-au prăpădit sărmanul.*

*Ne mor vitele'n ogradă și ni-e jale nouă foarte
Și nălțate Împărate, noi n'am vrea să facem moarte !*

*Dar ne vrem moșia noastră, vrem și pentru mort dreptate !
Ale Inălțimii tale slugi supuse și plecate,*

*Am trimis această carte și precum ca să se știe
Scris-am eu popa Istrate în ziua de Sfânt-Ilie.*

*Iar noi patru juzi cu toții nu știm slova și scrisoarea,
Punem degetul pe cruce și ntărим și noi plânsoarea.»*

*La fereastra's zori de ziua și pătrund încet în casă,
Juzii treji de gânduri grele, stau cu coatele pe masă.*

*O nădejde luminează fetele nemângâiete
A'ntărit scrisoarea popa; la tot colțul o pecete.*

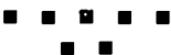
*Moș Istrate se ridică, și cu mâna tremurată
Pune carte în năframă, de trei ori împăturată...*

*Înțolit de drum jitarul Radu Roată se ivește,
Vechi căprar din cătanie știe carte pe nemțește.*

*El așeză'n săn scrisoarea și sărută mâna popii,
Juzi-i strâng odată mâna, le mijesc în gene stropii,*

*Stau cu popa'n pragul porții, ochii lor spre drum se'ndreaptă,
Când cu traista subsuoară șitoiagu'n mâna dreaptă,*

*In scăripirea dimineții, care rumenește satul,
Radu Roată pleacă'n lume cu scrisoare la'mpăratul.*

COLINDĂ

■ ■

*Moș Crăciun, Moș Crăciun!
La casa de om sărac,
S'a gătat făina'n sac
Și n'avem să-ți dăm colac
Moș Crăciun!*

*Moș Crăciun, Moș Crăciun!
Pe toate răzoarele,
Pe toate ogoarele
Ne-am trudit picioarele
Moș Crăciun!*

*Moş Crăciun, Moş Crăciun !
Toate săptămânile
Ne-am ostenit mâinile
Şi-am adunat grânele.
Moş Crăciun !*

*Moş Crăciun, Moş Crăciun !
Slujim slujba satului,
Tarina bogatului,
Pajura 'mpăratului.
Moş Crăciun !*

*Moş Crăciun, Moş Crăciun !
Pe toaë cărările,
Iți cântăm cântările,
Ardem lumânările
Moş Crăciun !*

UN OM

■ ■

*Rămas bun, biete mâni de trudă
Atâta vreme 'mpovărate,
Ce stați pe pieptul slab acuma
Intâia dată 'ncrucișate.
Ostaș al sfintei munci depline,
De-acum pământul te așteaptă,
La judecata cea din urmă
Tu vei găsi cumpănă dreaptă !*

*Cinstită slugă credincioasă,
Vor odihnì a tale moaște,*

*Doar' glia neagră și mănoasă
Atât de bine te cunoaște...
Inchișii ochi n'or să mai știe,
Și nu s'or tulbură de jale,
Când cai străini vor paște iarba
De pe movila gropii tale.*

*Azi nu mai e îngust bordeiul
Să 'ncapă jalea ta amară,
Din iconița ei Preasfânta
Te vede cea din urmă sară...
La cap un muc de lumânare
Invie 'ncet și dă să moară,
Asemeni visurilor tale
In sufletul de-odinioară!*

*Numai o babă milostivă
Iți străjuie la căpătâie
Și pe cărbunii din jertfelnuc
Așează boabe de tămâie.
De pe blidar un biet opaiț*

*Iși joacă para tulburată
Pe fața strânsă supt bărbie
C'o legătură 'mprumutată.*

*Inceț s'apropie de tine
Și-ți pune-un ban în mâna slabă,
Ii tremură durerea 'n gene
Și 'ncepe-a plângere biata babă...
Ii fură tânguirea vântul
Ce bate 'n drumul lui fereasta.
— Vai de norocul tău, vecine,
De ce-ai mai fost pe lumea asta?...*

*S'abat în mintea ei bătrână
Frânturi din rostul tău pe lume,
Cum doi băeți ți-s slugi de departe
Și nu le-ai mai știut de nume.
Din trei feciori ce-aveai, războiul
Ți l-a 'ngropat pe cel mai mare,
O fată-i moartă de rușine,
Nevasta ta de supărare.*

*Se zbate'n sfeșnic lumânarea
Și moare 'n stingere domoală,
A adormit în lacrimi baba
Și capul i-a căzut în poală...
Prin geamul spart clipește luna,
O clipă numai se arată
Și'n perna ei de nori ș'ascunde
In prispă fața rușinată...*

*Un popă 'n grabnice tropare
Te va petrece dimineață
Și poate nimeni nu va plângе
Plecarea asta din viață...
De lângă sură, răzimată,
Te va privi muncita sapă,
De-ar ști vorbi surata bună,
Amar te-ar prohodi la groapă :*

*O viață 'ntreag' am fost tovarăși
In ploi și 'n arșiță de soare,
De truda palmei tale aspre*

*Eu m'am făcut strălucitoare..
Sclipirea mea spune rușinea
Și jalea care mă purtă,
M'ai frânt de glia tuturora,
Dar n'am săpat moșia ta!*

ZILE RELE

■ ■

*Crâșmă bună, crâșmă veche, lângă crucea dela moară
Inzadar îți caut rostul zilelor de-odinioară,..*

*Te-a schimbat porunca vremii, ca o prevestire-a morții
Îți mai spânzură clondirul atârnat de stâlpul porții.*

*In ograda unde hora își săltă năvalnic chiul,
Brotăcei țu gușa verde își orăcăie pustiul.*

*A crescut cucuta deasă, 'naltă până'n brâu de mare
Peste vatra unde-odată frigeau mieii în frigare.*

*La fântâna cu găleată roibii câți își adăpară,
Câți voiniți fără de teamă, câți boieri fără de țară!*

*Toți s-au dus!... Azi fierb în suflet mute roadele durerii,
Dorm sub glie azi voiniciei și-au ajuns în sfat boierii.*

*Nu's haiduci acum, nici codru, nu-i nici măciniș la moară.
Nici pe lavița ta veche nu-i azi cântec de vioară...*

*Pentru tine nu mai are zile bune calendarul,
Ți s-au răzlețit ortacii, ti s'a prăpădit crâșmarul...*

*Ca un moș slăbit de vreme anii tăi tu poți să-i numeri,
Prea te-ai gârbovit din spete, prea te-ai subțiat din umeri.*

*Domnii ti-au golit celarul, ti-au rupt gardurile cânii
Și'ntr'o noapte-un vifor mașter ti-a smuls cumpăna fântânii.*

*Ai rămas aşa orfană, despoiată și nătângă:
Sufletul să te jelească, glasul strunii să te plângă...*

*Sub fereastra ta un jidov numără viclean din gură,
Tremurând de-o sete neagră uricioasa barbă sură.*

*Intr'un chip uitat sub grindă sede-un biet sfânt Niculaie
C'un obraz brăzdat de drumul picăturilor de ploaie,*

*Mustrător ridic' un deget, parc'ar vrea să zică sfântul:
— Doamne, câte lifte rabdă pe spinarea lui pământul...*

G R A I U L P Â N I I

■ ■

*Poveste 'ntunecat' a pânii
Nu-i strună să te știe plângere,
Căci de durerea ta străveche
În suflet cântecul se frângere.
Când de strigarea strunei mele
Aș vrea plânsoarea ta s'o ferec,
Se sfarmă coardele strivite
De-atâta jale și 'ntunerec.*

*Din umbra nopții care 'ngroapă
Al vostru neam din vremi bătrâne,*

*Vă deslușiți în negre rânduri,
Voi dătătorilor de pâne.
Cinstite mâni, de soare arse
Și înăsprite de sudoare:
Din truda săptămânii voastre
Trăiește-a lumii sărbătoare.*

*Eu vă 'ntâlnesc în drumul mințui
Și 'n calea visurilor mele,
Căci nu vor ochii să mă mintă,
Nu vrea urechea să mă 'nșele.
Simt câte doruri ne'nțelese
Și gemăte nepricepute
Acopere cu voi alături
Cenușa veacurilor mute.*

*Ați împletit atâta jale
In doina voastră care plângă,
Doar' holdele cu spice grele
Răsar din lacrămi și din sânge.
Dureri ați zăvorît sub glie*

*Şi patimi ne 'mblânzite încă,
Eu le 'nțeleg și mă 'nfioară
Cum fierb în matca lor adâncă.*

*Mustrarea mintea mea o sapă
Şi groaza sufletu-mi apasă,
Căci umbra voastră 'ndurerată
Pe veci îmi străjuie la masă.
Simt duhul răzvrătirii negre
Infricoșata zi de mâne, —
Cum și-au dospit amărăciunea
In bucătura mea de pâne.*

C A I N

■ ■

I.

*In vremi demult s'a aşternut sub glie
Şi trupul tău şi mâna vinovată,
Dar Cain, tu păcătuirii tală,
Tot mai răsai şi'n vremea mea târzie.*

*Azi creşte iarba proaspătă, curată,
Pe groapa ta de veşnică urgie
Dar, vezi, păcatul pururi reînvie :
Nu l-a primit ţărâna 'nfiorată...*

*El s'a 'mpărțit în largul lumu noastre,
Se zbuciumă neadormit în fire
Pe plaiuri verzi, pe stâncile sihastre.*

*Noi î-i simțim ispita 'nfrigurată,—
Nepoți ai tăi, părtași în moștenire,
Purtăm în suflet zestrea blestemată !*

II.

*Simțeam demult suflarea de otravă
Cum doarme 'n pieptul fraților de-o mamă,
Cum din cetăți cu turnul de aramă
Purcede 'n lunci și 'n creștet de dumbravă.*

*Vedeam cum duhul negru se destramă,
Mă încă funinginea grozavă
Și deslușeam clocoitoarea lavă
Cum se 'nfiripă nebăgată 'n seamă.*

*Tu frate rău, cu inima flămândă !
Când Aveli mii cerșetoreau iertare,
Nu te-ai oprit în drumul de osândă !*

*Păcatul tău și-a întețit avântul
Și n'ai avut nici milă, nici muștrare
Când otrăveai în urma ta pământul !*

III.

*Azi s'a aprins oceanul tău de ură,
Azi limbi de foc despică aurora,
Pierzarea astăzi își întinde hora
Și despletită urlă'n bătătură.*

*S'a inceput războiul tuturora,
Azi strig' acei ce mii de ani tăcură,
Dezlănțuita patimii arsură
Azi prăpădește'n trăznete Gomora!*

*Bieți munți bătrâni! Voi gemeți azi de jale...
De-atâtea-ori v'as fi mutat din cale,
Voi stavila atâtor visuri moarte!*

*V'as prăvăli azi munte peste munte,
Intre pământ și cer v'as face punte,
Să n'aud plânsul fraților de parte!*

O ȚARĂ ȘTIU...
1907

■ ■

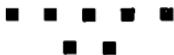
*Părinte bun al neamurilor toate,
Fă geana ta de milă să tresără...
Ascultă-mă!... O țară știu, — acolo
Vor fi mai grele spicale la vară,
Mai cu belșug va fi rodirea gliei
In țara unde's lacrimi și osânde...
Și sânge Doamne, — sâangele îngrașă
Și spor aduce miriștil flămânde,*

*Curând veni-vor pluguri în ogoare
Și-or rupe brazde negre de rușine,
Sfios cădeă-va bobul de sămânță
Și sub pământ s'a furișă mai bine!
Mai rodnică va fi îmbrățișarea
Grăuntelui cu firul de țărână,
Mai des vor curge lacrimile tale
Pe nou sfîntita țarină bătrână.*

*Va crește, Doamne, grâu bogat la vară,
Încovoiat de roadele durerii
Și va veni cernită oaste mută
Pe câmpul larg să strângă sporul verii...
Aprins luci-va soarele'n văzduhuri
Și n'a fi cânt să-i mângâie arsura,
In pas domol oștirile de seceri
Iți vor culege cuminecătura...*

*Ascultă, Doamne, glasul rugii mele:
Când trupul tău lângă altar s'a frânge,*

*Adū aminte celor ce'ngenunche
Că trupul tău e plămădit în sânge...
De gândul ăstă cutremură-le firea
Și'n sufletele grele de păcate
Coboară, Doamne, pentru totdeauna
Fiorul sfânt al dragostii de frate...*

ÎN MUNTI

■ ■

*Voi munților mândrii, moșnegi cununați
Cu stelele bolții albastre,
In leagănul vostru de codrii și stânci
Dorm toate poveștile noastre.
Alături de șoimii cu ochii aprinși,
Din tainica voastră dumbravă,
Se 'nalță, 'ndrăznește 'n lumina din cer
Și visele noastre de slavă.*

*In voi își deșteaptă plânsorile ei
Frumoasa mea fară săracă,*

*Cu brațe lipsite de-al luptei fior
Și buze ursite să tacă.
La voi vine jalea-i, când vifor păgân
Purcede strigarea să-; frângă,
In cântec o schimbă pădurea de brazi
Și 'n lume-o trimitе să plângă.*

*La voi mă îndrumă 'n cărările ei
Și biata mea soartă prieagă,
Pădurea cea veșnic lipsită de somn
Mi-e sfântă și-atâta de dragă.
Cântarea măiastră din codrii cărunți
Dă strunelor mele povață,
Și-o mândră poveste strivită de vremi
Truditul meu suflet învață.*

*Din culmea pleșuvă cu creștetul alb
Privirea mea sboară departe
Și-n mintea supusă tresare aprins
Fiorul măririlor moarte.
Un vaier amarnic se zbate 'n amurg*

*Și moare în zvonuri de ape,
Al munților vaier mă zbuciumă'n piept
Și-mi tremură plânsu'n pleoape.*

*O vitregă soartă cu patima ei
Pe'ntinsele culmi și poiene,
In vremuri pitice, iubirii de frați
Zidită-i-a graniți viclene...
A pus miezuiне și stavil'a pus
Rupându-vă creștetu'n două,
Când Domnul stăpân pe pământ și pe cer
Pe voi v'a dat munților nouă!*

*Vă arde rușinea din creștet, — ades'
Voi aspră porniți vijelie —
Și sufletu-mi lacom vă soarbe atunci
Năpraznica voastră mânie!
Din urletul vostru sub ceriul aprins,
Din ploaia de trăznete grele
S'a naște odată, plutind peste vremi,
Cântarea cântărilor mele !*

PRIMA LUX

■ ■

*Intr'o Duminecă de toamnă... Vezi, ca prin vis mi-aduc aminte...
M'a sărutat cu lacrimi mama când mi-a'ncheiat la gât cămaşa.
Zâmbind m'a mângăiat pe frunte și nuci mi-a dat din sân nă-
[nașa
Și tata m'a bătut pe umăr și m'a'ndemnat să fiu cuminte...*

*Și parc'o văd cum sta bunica, plângând în colțu-i de năframă,
Când dascălul din sat și popa de-o dată ni-au venit în casă,
Și cum roșisem de rușine când popa m'a chemat la masă
Și mi-a vorbit de'nvățătură și m'a cinstit c'un ban de-aramă!*

*M'am furișat sfios în tindă... Simțiam cum mă supune frica,
lă ascultam de lângă vatră, dar nu le'nțelegeam cuvântul...
Vorbiau de bani... vorbiau de-o carte... de rodul slab ce-a dat
[pământul...]*

Și nu mai știi... Cu capu'n poală, am adormit lângă bunica.

*Și vezi, atunci, în noaptea aceea, m'a chinuit o arătare...
Păreă că s'a deschis, deparțe, o gură roșă de bălaur,
S'apropia în drum o fiară cu solzi strălucitori de aur...
O deslușiam cum vine'n goană și crește mare, tot mai mare.*

*Eu în zadar fugiam pe câmpuri... În urma mea urlă spurcata,
Răsuflétul grozav și negru eu veșnic i-l simțiam în urmă...
Simțiam cum vreă să mă înghită, simțiam cum glasul mi se
[curmă, —*

Cu mâinile încrucișate stă fără de putere tata!

*O mâna m'a trezit din groază... Venise mama să mă vadă.
Cu brațe moi și tremurate mi-a'ncolăcit atunci grumazul,*

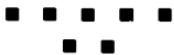
*M'a îmbrăcat în haine albe, mi-a sărutat pripit obrazul,—
Plângea când m'a urcat bunica sus în căruțul din ogradă...*

*Și s'a pornit căruțu'n noapte. In pietre scânteia potcoava—
Și tata stă tacut alături... Mi se păreă o'nchipuire...
Și somnul mă fură arare... Cu ochii grei de nedormire
Zăream în cale licuricii, cum lumenau în șanț otava.*

*Dar sus, la marginea пădurii, am tresărit din somn deodată...
Vedeam cu ochii mei aievea vedenia îngrozitoare:
O gură roșă de bălaur mi se păreă aprinsul soare
Și'n fum îi clocoțea întreagă spinarea largă, revărsată.*

*Strivit atunci de'nfiorare,—m'am ghemuit la tata'n poală:
«Intoarce caii mai degrabă!.. Nu vezi bălaurul mă'nghite?»
— Imi tremură de groază trupul ca pieptul paserei rănite,
Și tata mi-a răspuns pe gânduri:*

«Ne ducem în oraș la școală!»

CANTORUL CIMPOI

■ ■

*Cântăreț de legea veche
Cântăreț și om de treabă,
Biată mintea mea zadarnic
De păcatul lui se 'ntreabă...*

*Cantorul Cimpoi bătrânul
Cu făptura lui vitează,
Cum cântă de mult în strană
Cântecul de Bobotează!...*

*De troparele-i măiestre
Se 'nchină adânc poporul
Și se lumină icoana
Lui Isus mântuitorul...*

*Povestea u pe-atunci nănașii
Că-i mai sfântă cununia,
Dacă glasul lui mărește
Pe prorocul Isaiia.*

*Și la orice zi de praznic
Il poftea un colț de țară,
— Câte cântece de lume
N'a cântat odinioară!...*

*Dar, vezi, vremea fară suflet
Duce cântecul și gluma,
Azi e rău de satul nostru
Și-i de cantor rău acuma.*

*Cum l-a 'mbătrânit necazul
De când i-a murit muierea,
Dumnezeu i-a luat glasul,
Domnii i-au vândut averea.*

*Astăzi doarme unde poate,
N'are casă, n'are sură:
I le-a dus pe toate darea
Și-un fecior la 'nvățatură...*

STRĂINUL

■ ■

*Eră Duminecă 'ntr'amiază.
Noi stam pe prispă strânși în sfat,
Când s'a ivit pe drumul țării
Un om la marginea de sat.
Din pulberea involburată
Abia puteai să-l deslușești
Cu pașii largi grăbindu-și mersul
Venea în hainele-i nemtești...*

*La cruce'n deal, noi îl văzurăm
Cum s'a oprit deodată'n pas*

*Și s'a'nchinat adânc drumețul
Când a făcut în drum popas.
Priveă'ndelung, ca dus pe gânduri
La zidul zugrăvit cu sfinți.
Și stă cu capul gol străinul
In ploaia razelor ferbinți.*

*Când s'a pornit încet la vale,
Noi ne uitam dela zaplaz,
Și nu știu nî s'a părut nouă
Dar aveă lacrimi pe obraz.
Când ne-a ajuns — a dat binețe,
Cu glas domol, și-apoi a stat
Și ne-a'ntrebat de sănătate
Și de nevoile din sat.*

*Ne-a zis c'ar vreă la sfânta slujbă
Să vie-alăturea cu noi
Și s'a uitat cu-atâta jale,
Când a trecut un car cu boi.*

*Iăr la vecernie străinul
Stăteă cucernic și supus
Și-a sărutat duios icoana
Cu răstignirea lui Isus.*

*Când a plecat ne-a spus povețe
Cu grai înduioșat și bland
Și ne'ncălzeă atâta'n suflet
Că lăcrimam toți ascultând.
Spuneă că nu-i păcat mai mare
Decât să-ți lapezi legea ta
Și, vezi, îi tremură cuvântul
Pe buze, când ne cuvântă!*

*Apoi s'a dus... Ne eră jale,
Când s'a pornit la drum pe grui..
Dar uite'n țintirim, pe noapte,
Spun că văzură umbra lui.
De-atunci tot despre el ni-e vorbi
Și-atât am vreă cu toți să știm:
Anume lângă care cruce
A'ngenunchiat în țintirim...*

Mi-a bătut un moș la poartă...

■ ■

*Mi-a bătut un moș la poartă,
Biet ţăran cu ţundra sură,
Il lätrau departe câinii
Când să-mi vie 'n bătătură.*

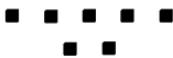
*Cu sfiala lui senină
Mi-a trecut cucernic pragul,
Ca un sol din altă lume
Zâmbitor pășea moșneagul.*

*Câte nu ne povestirăm
Stând alătura la masă?...
Sfânta mea copilărie
Mi-a venit cu el în casă.*

*Rând pe rând îmi inviară
Năzuințe frânte 'n două,
Dela satul de sub munte
Până în lumea asta nouă.*

*Murmură încet în barbă,
Se trudea să mă 'nțeleagă,
Sta pe gânduri dus bătrânul
Când i-am spus povestea 'ntreagă.*

*Mi-a plecat cu ochii umezii
De amara 'nvățătură:
— N'o mai spune nimănuia
· Biet moșneag cu țundra sură!...*

SCRISOARE

■ ■

*Vezi, cum trece vremea
Și tu tot departe,
M'am gândit acuma
Să-ți trimit o carte.*

*A'nflorit mușcata
Din grădina noastră
Și-i atât de roșu
Macul din fereastră...*

*Straturile'n luncă
Toate's semăname —
Şi-ți spune nănaşa
Multă sănătate.*

*Şi mai este-o veste,
— Știi tu, nene, oare?—
Peste-o săptămână
Mărítăm pe Floare.*

*Tata-i dus la târguri,
Mama stă și coasă
Şi tot plângе biata,
Că nu ești acasă.*

*Eu pe gânduri dusă
Trec seara'n ograda,
Plâng acolo'n taină,
Plâng să nu mă vadă...*

*Bată-le pustia
Cele ţări străine...
— Ne gătim de nuntă
Şi gândim la tine...*

LĂCAŞ STRĂBUN...

■ ■

*O lume'ntreagă mi-a rămas în urmă
Cu goana ei pripită după viață,
Tu iar mă chemi împărătie-a firiî
Tu'n lacrimată, sfântă dimineață!
Când demonul celor pribegi în lume
Mi-a'ngenunchiat și dragostea și ura,
Vin din potirul bunurilor tale
Întârziat să-mi cer fărămitura.*

*Supt adumbriri de sălcii despletite
Mă'ndrumă azi cea mai din urmă vrere,*

*Sfiala lor îmi freamătă un cântec
Ş'aieve-aud ţărâna cum mă cere.
Eu, ostenitul călător al nopții,
Neputincios, azi, poposesc în cale.
— Lăcaș străbun, cu turnul subțiratec,
Mă mai primești supt zidurile tale?...*

*Atâtea legi s'au picurat otrava
In iniția rătăcitoare'n lume
Ş'atâtea duhuri privegheau în umbră¹
Toți mugurii nădejdii să-mi sugrume.
Pentru atâtea poticniri în cale
Şi ispitiri de'nvățături deșerte
Ş'atâta suflet risipit pe drumuri
Putea-va oare ceriul să mă ierte?...*

*Când urc acum cărarea de pe culme
In dulcea pace-a toate iertătoare,
Eu luptă simt cum sufletu-mi încinge
Cum pieptul meu se sbate și mă doare.*

*In inimă obezile se sfarmă,
Se dezrobesc aducerile-aminte
Și ușurat,— biserică bătrână,—
Mă'ncchin la pragul porții tale sfinte!*

*Imi răsăriți, din tremurări de umbre,
Voi firi cuminti cu zâmbete' mpăcate,
Voi preoții nădejdii fără moarte,
Voi cei zidiți din vechea sănătate.
Văd luminat obrazul vostru rumen
De înțelesul altor lumi senine —
— Eu, rob supus al patimilor mele,
Atât de mult m'am îngropat în mine!...*

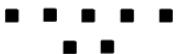
*Adormitor m'alină busuiocul
Ingălbenit supt candela de pază,
Prin liniștea ferestrelor boltite
Infiorată a trecut o rază.
Lumină bland un chip de mucenită
Incremenită'n visu-i de fecioară,*

*Şi'n suflet îmi pătrunde-o picătură
Din flacăra ce-ardeă odinioară.*

*Stau biruit la colțul vechi de strană
Şi mintea mea cutremurată-mi spune
Că'n drumul ei a răsărit un mugur
Din mult ascunsa vieții 'nțelepciune...
Alci în umbra potolită doarme
Măreața tain'a morții și-a vieții,
Tu sufletele întunecat de gânduri,
Tu simți prelung fiorul dimineții...*

*Un nou botez, de premenire nouă,
Dă minții mele altă'nfiripare,
Când din înaltul zidurilor negre
Coboară glas de binecuvântare.
Clopotnița se'ndoiae și se frângere
Din bietele încheieturi uscate,
Un suflet e ce-i închioară lemnul
Și din adâncul altor vremi străbate.*

*E clopotul... Copilăria-și plângere
Comoara ei pierdută'n pribegie,
Cu limba lui de rugă și chemare
Strămoșii toți își spun mustrarea mie.
Azi îmi trimit nădejdile de veacuri
Strigarea lor ce vine de departe.
Eu o ascult și'n suflet îmi învie
Sămânța bun'a vremurilor moarte.*

ION CRÂŞMARUL

■ ■

— Vezi, multe păcate
Sunt pe lumea asta,
Lui Ion crâşmarul
I-a fugit nevasta;
Mi se pare cu vătavul, i-a fugit nevasta.

Trei zile 'mplinite
Şi-a grijît amarul,
Cu obrajii 'n palme
A veghiat crâşmarul;
Fără pâne, fără apă, a veghiat crâşmarul.

*Când a fost de-a patra
Și-a chemat ortacii,
Gloată voinicească
Mi-au venit săracii;
Lotri mari din două sate, mi-au venit săracii...*

— *Beți, copii, de-acuma
Rău să nu vă pară;
Să bem crâșma toată
Până de cu sară;
Praf din toate să s'aleagă, până de cu sară!*

*S'au sumes voinicii
Și mi-au prins păharul,
De buți și buioaie
Mi-au golit celarul;
De cuprinsurile toate, mi-au golit celarul...*

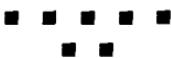
*Zice-un baciu năstrușnic
Vorbe legănate:
Bea și tu, Ioane,*

*Bea și tu, fărtate ;
Cine știe câtă vreme mai trăim, fărtate !*

*Dar Ion Crâșmarul
Bea și nu prea foarte
Și-i păreă obrazul
Galben ca de moarte ;
Eră răzimat pe coate, galben ca de moarte,*

*Colo cătră sară,
Strașina de paie
A'nceput să ardă
Foc cu vâlvătaie :
De trei părți vărsă din crâșmă foc cu vâlvătaie !*

*Lui Ion crâșmarul
Nu-i mai știu de nume.
Spun că peste muche
A plecat în lume ;
Cu căciula pe sprâncene, a plecat în lume...*

A C A S Ă

■ ■

*...Dar nici că vreai să pleci atunci,
Ştii că de groaza 'nvăştăturii,
Ai plâns vre-o două nopţi întregi
Şi te-ai ascuns în podul surii...*

*Câţi ani vor fi de când te-ai dus?
Mai spune-ne cum ai umblat?...
Fără astămpăr îmi erai
Şi cât eşti azi de aşezat!...*

*Nu m'ascultai.. Știi ce-ai pățit
Atunci în seara de Ajun?...
— Acum și gândul mi-l cetești
Cât de cuminte ești și bun...*

*Nu te-ar cunoaște nici de cum
Să te 'ntâlnească în drum vecinii,
Vezi, ieși în poartă și le zi
— «Mai știți, eu sunt feciorul Liniil!..»*

*Te-ar râde fără crezământ
Ne-cum în drum să te opreasca, —
Și-ar zice: «Uite-un domn aici,
Dar nu-i de legea românească!»*

* * *

*Și mă sărută împăcată:
— «Fecior cuminte are mama!.. »
Eu îmi întorc o clipă fața
Și-o lacrimă-mi udă năframa...*

NEPOTRIVIRE

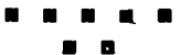
■ ■

*Am întâlnit-o ieri în cale
Sus la răscruci lângă alun,
Nu ne-am văzut de ani de zile
Cu fata judeului Zăbun.*

*Drăguța mea dela podmol
Din nopțile cu șezători,
Și-a pironit ochii 'n pământ
Posomorîți și visători,*

*I-am prins mânuța s'o alint,
Nedumerită se uită,
Drăguța mea dela podmol
Mi-a zis sfioasă «Dumneata».*

*Iar când am prins-o de mijloc
Și-am sărutat-o lung pe gură,
Mi s'a ascuns la piept și-a plâns:
— De ce te-ai dus la 'nvățatură?...*

A SFINȚIT

■ ■

*Crai bătrân pornit spre rugă
Vine-Amurgul de pe munte,
Împărțind cernite-odăjdii
Brazilor cu bărbi cărunte.
Umiliți se 'ndoiaie brazii
I se 'nchină, i s'apleacă
Și cu zvon de surle-l lasă
Pe Măria Sa să treacă.*

*Stăruie domol moșneagul
Mai coboară, mai se suie*

*Şi 'n spre marginea păduri
Stă la colț de cărăruie.
Ostenit pe-un sghiaab s'aşează
Şi clipind tremurătoare
Gen'le lui argintate,
Ce mi-şi vede, ce mi-l doare?*

*Măre colo, mai departe
Se îmbină două creste
Şi 'n poiană, ce s'arată
E aievea, nu-i poveste.
Părul galben răsfirându-şi
Răsturnat pesle răzoare,
De huzur i's roşii obrajii,
Doarme leneş craiul Soare.*

*Se încruntă greu bătrânul,
Murmurând încet în barbă,
De sfială se cutremur'
Firicelele de iarbă.
Îşi spun taina la areche:*

*Crai de glume stai ș'adastă
Moș Amurg aleanu-ți poartă,
Nu-ți dă fata de nevastă.*

*Craiul Tânăr sus pe creste
Simte-a ierbilor povață
Și de jale biet voinicul
Se întunecă la față.
Către casa lui din peșteri
Necăjit moșneagul pleacă
Brazii 'nfiorați îl lasă
Pe Măria Sa să treacă.*

*În oftat se 'ndoiae fagii
Tremură în crâng alunii
Și deodat' pădurea 'ntreagă
A 'nțeles durerea Lunii...
Biată Lună tremurată
Înzađar te-arăți în cale,
Toate florile surate
Plâng de dorurile Tale.*

C A R M E N

■ ■

*Mireasa mea albă cu chipul bălaiu,
Ascultă a nopții povălaşă,
Minuni spune glia'n poveștile ei
Și tainele vieții ne'nvăță.
Nu simți tu fiorul ce'n tremur prelung
Tresare'n adâncuri de ape,
Răsuflétul verii cum vine și'n drum
Purcede vieți să desgroape?*

*E dragostea mare — ascunsa pornire
Ce sănul pământului poartă;
E ceasul când glia în truda ei mută*

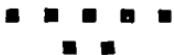
*Invie-și țărâna sa moartă;
E clipe când vechiul prisos de viață
In straturi de flori se adună,
Când bobul sfîlnic de spice răsare
Zimbind în poleiul de lună.*

*Lumina și cântul nuntesc peste fire
In zvon de evlavie sfântă,
Cu brâne de aur e bolta încinsă
Și iarba livezilor cântă.
Azi lunca-i o mândră biserică largă,
Iar' plopii străjeri la irugă,
Par preoți cărunți în odăjdii de praznic
Cu brațe'nălțate spre rugă....*

*Mireasa mea albă cu chipul bălaiu,
In fața lor blandă și dragă,
Smerită să-și plece genunchii trudiți
Și dragostea noastră prieagă;
Și ceriul și glia ne-ascultă pe noi,
Iar' marginea zării albastre*

*Aprinde-o sfioasă făclie de veghe
Și'n drumul nădejdilor noastre.*

*Noi suntem copiii pământului bun,
Drumeți ai poruncilor firii,
Și'n sufletul nostru-i acelaș îndemn
Ce'nvie pe câmp trandafirii.
Stăpână e firea ce bolta aprinde
Și seamănă flori în dumbravă,
Iar dragostea noastră-i un picur senin
Din veșnicu-i cântec de slavă!*

O RAZĂ

■ ■

*Te-apropie, te-apropie de mine
Și-ascultă-mă, frumoasa mea minune.*

*Eu sunt supusul firii înțelepte
Închinător la glie și la soare ;
M'au învățat poruncile ei drepte,
Îndemnul lor cuvântul meu îl spune.
Sunt cântărețul celor fără nume,
Un strigăt zmuls de-a vremilor vâlloare
Din vîforul durerilor din lume.
Mult tăinuită firii îndrumare
M'a plămădit din ură și iubire,*

*Mi-a dat durerea lumii moștenire,
Amarul ei să-l ocrotesc pe strune.
Te-apropie, te-apropie de mine,
Vreau mâna ta, minunea mea bălaie:
Azi, sub aprinsa ceriului văpiae,
În strălucirea mândrei bolți albastre,
Să se 'nfrătească sufletele noastre,
Să se topească 'n firea 'ndrăgostită
Atât prisos de viață neträită
Ce răzvrătit îmi fulgeră prin vine.*

*Azi sufletul, trudit cetet de stele,
Străjerul treaz al visurilor mele,
Într'aripat străbate bolta 'ntreagă;
Pătrunde sus și 'n drumu-i se 'nveșmântă
Cu revărsarea ceriului senină,
Cu cingătoarea albă de lumină,
Cu tot argintul pulberii mărunte:
În calea lui din stele-și face punte,
Pătrunde sus, în bolta care cântă,
Și-atâtea taine-acolo sus desleagă.
Azi, mintea mea purcede să 'nțeleagă
Al vieții mele rost ascuns în stele.
Căci stelele îmi spun cuvânt anume :*

*Că 'n patima imbrătișării mele
Și-a ferecat iubirea ei o lume.*

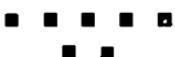
*Toți cei lipsiți-de-a dragostei povață,
Rătăcitori prin negură și ceață,
Toți cei feriți de-a soarelui căldură,
Îngenunchiați de rele și de ură,
Înfrigurate suflete muncite
De-o veșnică, zadarnică arsură,
Ce n'au primit iubire în viață,
Cu patima durerii lor unite
Iși înrățesc aprinsa mea pornire,
Îi dau avânt și nouă întărire, —
Și glasuri nouă struna mea învață.*

*Mă chiamă țara celor fără soare,
Durerea lor și azi mă înfioară.*

*Privește-o rază blândă cum coboară
De sus din cer și-a noastră frunți sărută :
Solie sfântă, tainică și mută,
A pribegit din lumea ei de ghiață
Spre lamura văpăii noastre sfinte,
Dorind iubire strălucirii sale.*

*Frumoasa mea ea se va duce 'n cale,
Rătăcitoare, undeva departe,
Lâng' un bordeiu părăginit dę soarte,
Unde-o fecioară harnică, trudită,
Cu chipul stâns de-a lipselor otravă,
Ce moarte-au scris pe fruntea ei bolnavă,
Cu acu 'n mâna albă, ostenită
A adormit pe pânza chinuită ;
Tremurător va trece prin fereastră
În chiliuța umedă de lacrimi,
Lăsând un strop din fericirea noastră.*

*În clipa asta tainică și mare,
Când noi, topiți în dulce 'mbrățișare,
Jertfim iubirii sufletele noastre,
Tremurătoarea rază călătoare
Alintă somnul trudnicei fecioare
Și-i luminează fața ostenită,
Cu vraja ei întruchipând un zâmbet
Fericitor pe buza ofilită.*

IUBIREA MEA

■ ■

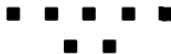
*În munți cu creștetele sure, din albă înimă de stâncă
S'a plămădit în taină lacul și din prăpastia adâncă
A biruit în drum pământul.—Pe veci în matcă nestatornic
El crește azi și crește mâne de cer și de lumină dornic.*

*Căci are dragoste cu cerul de-apururi mișcătoarea apă
Și'n frământarea ei păgână ea coastă sghiaburilor sapă,
Cu pumnii sfarmă'n jur tărâmul și urlă de amar ce-o
[doare,
Spre ceriuri brațele-și întinde să-i vie dragul mire: Soare!*

*Când razele nepotolite sărută fața undei clare,
Înfiorată spuma albă prelung și pătimăș tresare,
Atâtea curcubee tremur' în val-vârtejul ei de picuri,
Când în adânc se prind în horă strălucitoarele nisipuri*

* * *

*Așa-i iubirea mea, asemeni acestei largi cetăți de unde,
Adâncul ei se pierde'n taina nemărginirilor profunde,
Cu vifore și curcubeie, cu valuri lung clocoitoare,
Cu picuri ce se înfioară de chipul unui veșnic soare !*

F I O R

■ ■

*Mesteacănul ne zgribură la poartă,
Biet cerșitor ce-i despoial de fire,
Și picuri grei, ca lacrimi de durere,
Se scurg pe coaja albă și subțire.*

*Bolnav, amurgul tremură pe dealuri...
— Ostrov de flori e odăița noastră.
Și stăm pierduți... când vântul vine'n pripă
Drumeț trudit să geamă la fereastră.*

*Tot mai aproape vaierul lui moare,
Tot mai pripit cu degetul lui bate.*

— *Noi ascultăm. — Visarea noastră mută
Pe-acelaș drum cărările-și abate :*

*Pe semne-acuma, undeva departe,
Vre-un călător, în taina sărei plângie,
Ori îngelat în visu-i de-o viață,
El blestemă și mânilo le frângie...*

*Noi tresărim! Acelaș gând năpraznic
Ne fulgeră fiorul lui de ghiață,
Și, îndemnați de-o clipă de cutremur.
Cercetător noi ne privim în față.*

NOI NE' NTÂLNIM

■ ■

*Murià cucernic busuiocul în păhărelul din fereastră,
Sărmana floare'ngălbenită ne cunoșteà povestea'ntreagă,
Ştià pe semne câtă jale ne-ascunde zodia prieagă
Şi lăcrimă când fără milă noi îngropam iubirea noastră.*

*Amurgul toamnei mohorîte ne-a despărțit atunci cărarea
Şi, vezi, cum ne-a supus mândria neînfrânată și păgână
Când pe frumoasa noastră moartă am coborît-o în ţărâncă
Noi amândoi cu sloi de ghiață ne-am scris în suflete ui
Itarea.*

*Ne-a înghițit vâltoarea largă... Nebuni ne-am aruncat în
[spume,
Pe-atâtea unde mincinoase ne-a legănat de-atunci viața,
De ne vedeam pe la răspântii noi întorceam în pripă fața,
Căci ne-am trudit a noastre drumuri să nu se'ncrucișeze'n
[lume.*

*Iar salba viselor măiestre ne-a risipit-o nenorocul
Și câte ne-a furat urșita în goana ei neîntreruptă!...
Azi ne'ntâlnim săraci și singuri... doi bieți oșteni strivuț
[în luptă...
— Aveă atâta drept să plângă odinioară busuiocul...*

*Cum ne privim acum în față pe noi acelaș gând ne paște,
În umbra vorbei care minte noi tăinuim aceeași jale...
Și eu cu gândurile mele și tu cu visurile tale
Din morții toți căți îngropărăm cinstim aceleași sfinte
[moaște.*

*Ni-e ţintirimul plin acuma... Movile nu mai pot să'ncapă,
Dar una singură ne chiamă cu toate-aducerile-aminte:
Ca făcători de rele'n noapte, noi ne'ntâlnim printre mor-
[minte,
îi ducem flori frumoasei moarte și-i plângem amândoi la
[groapă...*

RAPSODIE

■ ■

*Iar' gândul ăst păgân îmi paște mintea,
Ascultă-l tu cu degetul pe buză:*

*Când ochii tăi stau ațintiți asupră-mi
Și-și tremură ispita lor aprinsă
Cu dor prelung, cu dulcea lor sfială,
Frumoaso! —
Pe buza ta păcatul când zâmbește,
Un ucigaș al minții înțelepte,
Stăpân tiran al patimelor mele,
Femeie! —*

*Şi braţul tău molatec când cuprindă
O undă doar' din valurile negre,
Atunci,
Să 'ncremeneşti în marmură cioplită.*

*De pe îngustul lumilor tărâm
Călătorire-ar pestriţe popoare,
De piedestalul chipului de piatră
În nopţi de Mai să-şi razime genunchii.
Ar pribegi pe negrele-i corăbii
Apusu 'ntreg şi 'ntreaga Miază-noapte
Şi-ar preamări în templu sfânt de fildeş
Minciuna
Cea mai frumoas'a vremii călătoare,
Înmărmurită 'n marmură curată.*

*Un împărat cu pletele cărunte,
Îne bunind cântare-ar pe ghitară
— «Un serafim cu ochii mari şi limpezi,
Robit de clipa dulcelui păcat,
Din tronul sfânt al Domnului din ceriuri,*

*În miez de noapte-un bulgăr a furat
Și te-a 'ntrupat cu daltă de argint
Pe tine!...»*

— *L-ar ascultă pe gânduri dus norodul,
L-ar sărută pe lâmpla lui căruntă.*

* * *

*Învăluit în ceața nopții sure,
Eu răzvrătitul călător al nopții,
M'aș furișă în templul tuturor,
Și sărutându-ți ochii reci de marmur'
Și brațul tău și buza ta și frantea,
Te-aș sfărâmă cu pumnul încleștat
Și-aș râde,
Prelung,
Văzând zdrobit odorul tuturora !*

*În zori de zi ar omorî norodul
Un biet nebun, ce blastămă și plângé
Și-apoi râzând își istovește brațul :
Din bulgării nătângi ai pietrei moarte
Zdrobitul chip ar vrea să-l reînvie
Nebunul...*

TRANDAFIRI

*Nemângăiete flori bolnave,
Voi albi și galbeni trandafiri,
V'a scris o jalnică poveste
Ursita ne 'nduratei firi.*

*Cum tresăriți voi când vă paște,
Cu ochi flămânci, păgânul gând,
Și câte patimi vă 'nfioară
Nevinovatul trup plăpând.*

*Păcate negre dorm în pieptul
Pe care-o mâncă rea v'a pus,
Și să roșiiți voi de sfială,
Nu v'a dat dreptul cel de sus.*

EŞTI SINGURĂ...

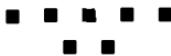
■ ■

*Eşti singură astăzi tu inima mea
Biserică veche'n ruină,
Sub bolta ta sfântă 'negriftă de vremi
Azi nici un drumeț nu se'nchină.*

*Eşti singură astăzi... Pareți's bătrâni,
Nu-i cântec în stranele mute,
Icoanele's șterse și nimenea nu-i
Altarul uitat să-l sărute.*

*Prin neguri arare s'abat amintiri
Lăcașul pierdut să și-l vadă,
Și fâlfâie tainic din aripa lor
Ca groaznice paseri de pradă.*

*Ducându-și pierzarea trec vîfore'n drum
Te zbuciumă'n goană păgână...
— Și tu ceri zadarnic un fulger răzlef!
Să-ți năruie bolta bătrână!*

SUFLETUL

■ ■

*Pustietate largă și-atâta de săracă,
Lumina ta mă arde și bezna ta mă 'neacă.*

*De mult, în vremi uitate, când mintea nu mai știe,
Ți-ai stors întreg belșugul din chinuita glie.*

*Atunci ți-ai stins și zvonul de miriști roditoare
Și cântecul livezii și cea din urmă floare...*

*Azi țara ta-i supusă de jale și osândă —
Și-atâția tigri-și urlă strigarea lor flămândă.*

*În noapte vin șacalii cu ochii de otravă
Și sapă tainic groapa atâtore morți în slavă...*

*Pustiul se întinde, cât ochii pot să vadă,
Sub soarele tău vitreg nisipul nu dă roadă.*

*Arare, câteodată, când vântul de departe
Un fir de lut aduce țărânnii tale moarte,*

*Când c'o sămânță 'n taină se infrățește lutul
Și-un mugur își ivește sfîlnic începutul,*

*Himere cu ochi tulburi viața lui o curmă,
Nisipul le rămâne uscat și sterp în urmă.*

*Din cer, strălucitoare, cad raze jucăușe,
. Batjocorind, păgâne, o lume de cenușe.*

A FOST O DAT'...

■ ■

*S'abat în vis vedenii de-altădată:
— Tii minte tu, erau salcâmii 'n floare
Si satu'ntreg în port de sărbătoare,
Când tu de-ai dus, cea mai frumoasă fată.*

*Cum te-a'nghijit năpraznica vâltoare,
Câte-ai pierdut în unda-i vinovată!...
Azi când te văd de-o lume adorată,
Mi-e milă azi și-atât de mult mă doare.*

*Visez acum și-ți văd viața scoasă
Din al uitării întunecat noian :
— A fost odată fată sănătoasă,*

*Cu gând senin, curat ca de mărgean,
Ce-a adormit cu coatele pe masă
După cetirea primului roman...*

REVEDERE

■ ■

*Un cântec legănat odată
De sfânta 'ntindere albastră
În noaptea mută 'nfiorată, —
Aşa a fost iubirea noastră...*

*Noi ne duceam pierduţi de mâna
Şi ne' mpleteam din visuri salbă
Şi noaptea ne era stăpână
Şi mărturie luna albă.*

*Din ale inimilor șoapte,
A prins un cânt înfiripare,
Și l-am cântat atunci în noapte
Pășind alături pe cărare...*

*Dar, vezi, zoritul dimineții
Ne-a dușmănit pe noi sărmanii
S'au dus în lume cântăreții,
Și nu s'au mai văzut cu anii...*

*Drumețe firi nemângăiete,
Străbateți azi aceleași lunci, —
Ne'ntreabă florile șirete
Mai știți voi cântecul de-atunci?...*

*Pe noi un dor ascuns ne sapă
Și 'nfiorați noi ne gândim,
La morții care ies din groapă
Și rătăcesc prin țintirim...*

RĂSUNĂ TOACA...

*Răsună toaca de utrină
În pacea unei nopți târzii
Și, rând pe rând, câte-un opaiț
S'aprinde'n mutele chilii...*

*De glasul ei tresai pe pernă,
Măicuță tu, cu chip frumos
Ș'alergi în grabă la altarul
Mântuitorului Christos...*

*Te văd în colțul vechiu de strană
Cum stai supusă de răstriști
Și-atâta jale pare scrisă
În ochii tăi curați și triști...*

*Și cum te'ncagini în rugăciune —
Eu mă gândesc înduoșat:
Nemilostiva toacă-a nopții
Ce vis frumos ţi-a tulburat?...*

CÂNTECE

■ ■

I.

*Tu n'ai la ușa ta zăvor,
Nici lacăt n'ai la tindă,
Tu n'ai la ușa ta zăvor,
Când eu, ca hoții, mă strecor
Și bietul suflet călător
La pragul tău colindă.*

*Tu mă auzi și mă 'nțelegi
S'acelaș vis ne poartă,
Tu mă auzi și mă 'nțelegi,
Dar popi, cu cartea lor de legi
Și pravilele lumii 'ntregi,
Iți străjue la poartă.*

II.

*Mor azi zâmbetele mele,
Moare 'ntreagă vraja firii,
În paharul din fereastră
Mor la noapte trandafirii.*

*Nici de cântec din tilincă
Nu mai tremură brădetul
Jos la marginea dumbrăvii
Se usucă zmeuretul...*

*Mor poveștile în pragul
Nopților la șezătoare,
Moare-o stea 'n adâncul mării
Și iubirea noastră moare.*

*Eu rămân să ţes statornic
Cântecul de îngropare:
Zilelor de săptămână,
Zilelor de sărbătoare.*

III.

*É îngropare azi la mine,
Din ochii veșnicelor stele,
Cad razele tremurătoare
La groapa visurilor mele.*

*Se sbuciumă înfiorată
De-un tremur geana lor de aur,
Atât de jalnică-i povestea
Înmormântatului tezaur.*

*Truditul suflet se întreabă ;
De ce chiar cea mai dragă mără,
Ursită-i pe sicriu s'arunce
Întâiul bulgăr de țărână ?*

IV.

*De va veni la tine vântul,
Purtând povestea mea amară,
Jelitul lui să nu te 'nfrângă,
Muștrarea lui să nu te doară.*

*Nu-i vina ta... Așa 'e scrisă
Nemilostiva lege-a firii;
Sărutul otrăvit al brumii
Omoară toamna trandafirii...*

*Si cine s'ar opri să plângă
D frunză veștedă 'n cărare,
Când codri freamătă alături;
Si râd în răsărit de soare?...
...*

V.

*Atât de veche-i îngroparea
Nici sufletele nu ne dor
Și tot îmi mai răsai din neguri...
— Își au și morții dreptul lor...*

*În nopțile de primăvară
Revin aducerile-aminte
Și mintea pasăre răsleață
S'abate 'n drum peste morminte.*

*De ni se'ncrucișează drumul,
Îndurerăți noi ne zâmbim...
Nu-ți par și zâmbetele noastre
Ca două flori din țintirim ?*

VI.

*Primăvară, primăvară...
Zâmbetul intregei firi,
Dragoste de fluturi galbeni
Și de galbeni trandafiri.*

*Primăvară, primăvară...
Tremură luna bălaie,
Dorm doi pui de rândunică,
Sub o străsină de paie.*

*În ungher părăginită
Doarme hârbul de ghitară,
— Va mai fi și pentru tine
Primăvară?...*

MOŞ CRĂCIUN

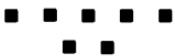
■ ■

*Dragi copii din ţara asta,
Vă miraţi voi cum se poate,
Moş Crăciun, din cer de-acolo,
De le ştie toate-toate...*

*Uite cum, — vă spune badea :
Iarna'n noapte pe zăpadă,
El trimite câte-un înger
La fereastră să vă vadă.*

*Îngerii se uită'n casă,
Văd și spun, — iar' Moșul cre,
Colo'n cer, la el în tindă,
Pe genunchi o carte mare.*

*Cu condei de-argint el scrie
Ce copil și ce purtare :
Și de-acolo știe Moșul,
Că-i șiret el lucru mare.*

S O N E T

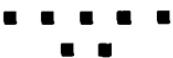
■ ■

*Cuprinde-mă din nou singurătate,
Căci țara ta de-atâtea ori mă cere ;
La sănul tău vor prinde'n veci putere
Avânturile inimii curate,*

*Nemilostiva lumilor durere
Departe-și strigă multele păcate ·
Ca'ntr'o vrăjită, tainică cetate,
Eu mă inchid în sfânta ta tăcere.*

*Grădina ta atât de mult mi-e drageă,
Sunt flori acolo visurile mele,
Și sufletului dat e să culeagă*

*Ratăcitor el florile-și adună
Și, în odihna nopților cu stele,
Iși impletește trainică cunună.*

S O N E T

*Tu tainică, curată Poezie,
Biserică cu porți neîncuiate,
Tu neamurile gândurilor toate
Cu drag le lași la pragul tău să vie.*

*Tot suflețul la poarta ta când bate
Drumeț slăbit puterile-și învie,
Își spovedește patimile ţie
Și ele-adorm de tine alinate*

*Păcate vin sub bolta-ți milostivă,
Tu le asculți pe toate deopotrivă
Și le oprești neghina și amarul.*

*Dar tu rămâi deapururea senină,
Căci nu-i pribegie ce 'n fața ta se 'nchină
C'o lacrimă să nu-ți spele altarul.*

E SĂRBĂTOARE

■ ■

*E sărbătoare pe câmpie și n suflete e sărbătoare,
Învie firele de iarba sub ploaia razelor de soare.*

*Sunt Paștile cele frumoase și 'n fire zvonul lor străbate,
Clopotnița și îndoacie trudnic încheieturile uscate.*

*Arama strigă când se sbate măiastra clopotului limbă,
Eu simt strigarea ei aprinsă și n vorbe sufletul o schimbă:*

* * *

*Voi toți cari suferiți și plângeti sub larga 'ntindere albastră,
Veniți, veniți, căci va să vie curând împărăția voastră !*

*Veniți voi obidișii lumii cu buzele înfrigurate,
Voi chinuișii din arsura unei tăceri îndelungate ;*

*Voi osteniți fără nădejde, voi slujitorii fără plată,
Voi căror vremea v'a dat veșnic numai porunca blăstămată ;*

*Voi, ce muncirăți pentru alții trudind cu mâinile-amândouă,
Veniți, căci zvonul meu acumă vestește invierea, vouă !*

*Voi cei cu fruntea de sudoare, cu genele de lacrimi ude,
Eu cerului vă strig durerea și Dumnezeu din cer aude !*

*Aduc lumina care sparge și sfarmă capiști de păcate,
Zăvoarele mucigăite din temnițe întunecate !*

*Eu celor orbi desleg azi taina înfricoșată de-a vedeă
Și prăznuiesc, că'n al lor suflet învie învierea mea!*

: * :

*Ascultă mintea mea supusă, genunchii mei se pleacă 'ncet
Și-aduc prinossul închinării celui de neam din Nazaret.*

T E M P O R A...

■ ■

*...Iar' din tăriile albastre
Încet s'a fost desprins o stea,
Ca tremurarea unui zâmbet
Ușoară, blândă străluceă.*

*Și s-au pornit drumeți degrabă
Trei oameni buni ai lumii rele,
Legându-și viața și norocul
De razele acestei stele.*

*Şirag de nopţi purces-au cale
Pân’ steaua s’ a oprit în nori,
De-asupra unei strungi în vale
Lâng’o colibă de păstori.*

*Ei au deschis și pe otavă
Văzând un copilaș blajin,
În revărsare de lumină
Și’ n albe scutice de in,*

*Bătrâniii crai stăpâni cu steme
În oaste și’ n războaie tari
Îngenunchind sfioși grăit-au
Copilului cu ochii mari :*

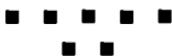
*«Tu ești plinirea hărăzită
De visul tinereții noastre,
Noi săntem umbra ce se sfarmă,
Tu, — domnul zărilor albastre !»*

* * *

*Eră atunci mai mică lumea,
Dar, — uite, trei oameni au fosit,
Să-i înțeleagă unei stele
Neînțelesul tainic rost.*

*Azi de s'ar naște alt Messia
Și-o altă stea s'arete locul,
N'ar fi un singur om să-și lege
De licărirea ei norocul.*

*Căci alte vremi umblau odată,
Când se'ndrăgeau de stele unii, —
Și alte azi, când cred în stele
Numai poetii și nebunii...*

FRUMOASA CEA DIN URMA

■ ■

*Pe perina cu foi de rosmarin,
Alunecase capul ei la vale,
Pe fruntea albă, ca zăpada nopții,
Ningeau podoabă 'nduioșați cireșii :
Muriă fecioara...*

*Și ochilor senini, ca dimineața,
Le adormiă azi cea din urmă rază
În adumbrarea plătelor de aur.
Iar' buzele curate, ca un cântec,
Muriau zâmbind azi cel din urmă zâmbet :
Muriă fecioara...*

*Sus soarele, cocon de-apururi Tânăr,
A poposit în drumul lui pribelnic
Și 'nfricoșat de vestea unei raze,
S'a 'ntunecat și 'n adâncimi de mare
El și-a muiat pleoapa tremurând,
Și svon pe largi pustietăți de ape
Și gemăt lung pornitu-s'a prin codrii,
Înfiorate frunzele muriau,
Iar' chipul clar al lacului oglindă
În clocote cernitu-și-a seninul,
Când vântul, cranic vestitor de groază,
Urlă nebun din tulnice de-oramă,
Vestind : Jeliți ! Frumoasa cea din urmă
E moartă !
Și mările și codrii răsunat-au :
E moartă !...*

— Prelung gemut-a îngrozita fire ;
Cutremurați cei patru stâlpi ai lumii
Lăsat-au pacea stării lor pe loc,
Când iaț deodată se sguduie și bolta :
Din cingătoarea cerului albastru,
Descopciată cade steaua Venus

*Și prin văzduhuri negre călătoare
Își taie drum, — iar' ajungând seninul,
Purcede 'n sbor spre 'mbătrânitul Hellas
Și 'nfiorată sănul ei de flăcări
Și-l freamătă, când calea-i se oprește
Pe vârful mort al muntelui Olimp
Și 'n gemăt lung ea foc aprinde, mare !*

— *Și cum lumină flacăra curată,
Din negură și din vestmântul ceții,
Răsar, tronând în liniștea lor sfântă,
Toți Dumnezeii zilelor demult,
Drumeții mari ai vremii stătătoare.
— E împăcată vrajba lor străveche :
Stăpânii morți ai fulgerelor stinse,
Ocrotitorii dimineții albe
Și-ai nopții negre purtători de frâne,
Ce semănau cu mâna lor amurgul
Stau muți...*

*Măreții meșteri ziditori
Încremeniți în marmură și fildeș,
Plecându-și greul frunții lor boltite,
Încrucișându-și brațele lor albe,
Privesc la foc cu ochii stinși și reci*

*Și-i jale scrisă 'n zâmbetele lor,
Neputincioase zâmbete de piatră '*

*Gălbure pară învelise-Olimpul,
Când, iat' deodată, din ploaie de lumenă,
Sburând prelung prin albul din văzduhuri,
Vin călători pe àripe de vânt
Și coborând pe razele de lună,
Toți cântăreții
Zidiți de vremea fărâmata 'n clipe,
În Răsărit și 'n neagra Miază-noapte,
Vin sfâșiuindu-și toga lor de purpur,
Cu pletele pe umeri undulate,
Cununile le strălucesc de raze
Și genele le strălucesc de lacrimi.
Amar nespus răzbăte-le făptura,
Cu hohot plâng poeții — Dumnezei,
Când harfa lor în flacări își aruncă...
— Cutremurat,
Olimpu-și mișcă iarba și nisipul.
Biruitor văpaia se ridică
Și flacăra la poarta bolțui bate,
Iar' din fiorul harfelor aprinse*

*Se infirip'un cântec fără seamăn
Și firea 'ntreagă cântă imnul morții
Și zeii-și pleacă fruntea lor boltită,
Poeții 'n palme fața și-o ascund;
Iar' plopii cântă, frunza tremurându-și
Și coapsa lor se 'ndoiae și se frângе;
Și trestia în ape se cufundă
Și 'nfiorații trandafiri sălbatici,
Podoaba lor și-o scutură și cântă...
Se smulg din coaje muguri feciorelnici
Și înfrățiți cu cântul și lumina,
Își veștejesc petalele și — cântă...*

*Pe creștetul Olimpului aprins
Își taie drum prin spini și printre sghiaburi,
Rânindu-și brațul, fluierul și fruntea.
Un făt prieag cu ochi senini albaștri :
— E cel din urmă ucenic al strunii.
La piept își strânge lira văduvită,
Ce tremură de crengi când se lovește
Într'un suspin domol, nespus de jalnic...
În vârf zărește focul ce se 'nalță
Și-atunci nebun își opinetește pieptul!...*

— Ajunge...
— Strălucitor văpaia viorie
Se 'nalță iar'. În ori și ce scânteie,
Tresare-un gând și moare-o simfonie
Din cântecul cel zămislit demult,
De dragostea din începutul vremii,
De trandafirul cel dintâi al firii...

*Cu ochi aprinși poetul îngenunche
Și 'ncet plecându-și fruntea lui rănită,
Sdrobind sfiala celor patru strune,
Întruchipează jalea lui în cântec...
Și lacrimi cad pe lemnul 'nfiorat
Ce-i ferecă cu glas nebun amarul:
E cea din urmă încordare-a strunu,
E-al frumuseții imn de îngropare !...*

*Pribeagul făt cu ochi senini albaștri
Și el și-aruncă lira 'n foc. — Și-atunci
Ridică-și ochii tulburăți de clipă :*

*Vede sdrobiți în bulgării nătângi
Curatul chip al zeilor de marmur' ;
Iar' cântăreții călători se duc,
Suindu-se pe razele de lună,
Suindu-se pe àripe de vânt,
În alte lumi.*

— Înalță-și ochii către foc să vadă,
Și vede para lenes cum se stingă
Și cum rămân din lamura văpăii
Cărbunii morți ai sfintei stele Venus.
Cu fumul cald al jertfei uriașe,
Se'nalță ea pe patu-i de mătasă,
Înfăsurată'n pulbere de slavă
Cu picuri celui din urmă cântec,
Domol, domol... :

Frumoasa cea din urmă ..

*

— E eântul mort. Poetul fără liră,
Lipsit pe veci de-a ochilor văpăi,
A pribegit la malurile mării...
Dar nemîscată, mută era marea.
Un val răzlet din sănul ei recit,
Ce tresărià prin cearcăne de ghiață

A întrebat poetul orb :

Răspunde,

El unde-i ?

Soarele, căci raza lui n'o simt ?...

Și'n vreme ce încremenia în ghiață,

Răspuns-a valul :

E mort.

P O E Z I E

■ ■

*Tu Doamne, tu stăpânul peste fire.
Ce din curata stelelor lumină
Dai lumilor de veci orânduire ;
Tu într'o clip'a milei tale sfinte
Şi sorţii mele scris-ai o menire :
Ce'nfricoşat e darul tău părinte !*

*Pleoapelor tu nu le-ai dat hodină,
Nici sufletului mută'mpăciuire,
Nici minţii mele somnul fără vină !*

*În noaptea grea când bolta'nflorată
Cu junghiu de aur își străpunge sănul,
Când codru-și vede fală'ngenunchiată
Și umilit se zbuciumă bătrânul,
Când trăsnete potrivnice se'ncaier'
Și creștetele brazilor despică:
Eu în văzduhuri deslușesc un vaier,
Cum din adânc spre mine se ridică,
Gemând prelung la poarta mea stăpâne !
Simt fărâmată'n urlete păgâne
Nemărginita lumilor durere,
Cum vine'n zborul aripilor grele
De-mi zguduie zăvorul și mă cere !
Strivită simt în matca ei părinte
Cum se frământă chinuita minte,
Cum gânduri vin în clipele acele
Și se prăval' în pacea nopții mele
Ca bulgări grei în groapa'ntunecată!...*

*În zori de zi, în umeda răcoare,
Când fața plânsă florile-și înclină
În alintarea razelor de soare,
Robit de'ntâia zare de lumină,*

*Drumeț grăbit și fără de hodină,
Simt sufletul de drumu-i cum se gătă.
Descătușat din pacea lui aleargă,
Ca vulturul în goană'nviforată,
Pământu'ntreg cu'ntinderea lui largă
El a purces sălbatic să-l străbată,
Cătând în drum sămințele durerii...*

*Prin valul firii fără de repaos
Ca un vâslaş aprins își taie cale,
Își scaldă ochii'n râul larg de jale,
El totul vede, toate le ascultă...
Unde-i plânsoarea zărilor mai multă
El își rotește aripile sale.*

*Târziu, când geana zărilor senine
Se'nchide lin și soarele pe munte
Își cuțigă chipul roșu de rușine,
Pe-a 'stelelor strălucitoare punte,
Drumeț înfrânt cobori și tu la mine,
Povara grea abia mi-te mai ține.*

*Din praful sur al zilei chinuite
Cules în prada zborului sălbatic,
Din al durerii chiot furtunatic,
Din zâmbete de buze ofilite,
Din tulburări de patimi și ispite :
În trudă grea când tâmpla'nfierbântată
Se zbuciumă zăgazul să și-l frângă,
În biata minte greu cutremurată
Sămânța ta tresare-atunci, stăpâne,
Și iu-mi răsai, senină și curată,
Strălucitor un strop de apă vie
De-mi luminează'n negura nătângă,
Tu tainică și sfântă Poezie !*

TABLA CUPRINSULUI

CUPRINSUL

■ ■

<i>Fecunditas</i>	5
<i>Prăpastie</i>	8
<i>Cântecele mele</i>	13
<i>Inviere</i>	16
<i>Cosașul</i>	21
<i>Portret</i>	24
<i>De demult</i>	26
<i>Colindă</i>	29
<i>Un om</i>	31
<i>Zile rele</i>	36
<i>Graiul păinii</i>	39
<i>Cain I</i>	42
» <i>II.</i>	44
» <i>III.</i>	46
<i>O fară știu...</i>	48
<i>In munți</i>	51
<i>Prima lux</i>	54
<i>Cantorul Cimpoi</i>	57
<i>Străinul</i>	60
<i>Mi-a bătut un moș la poarta</i>	63

<i>Scrisoare</i>	65
<i>Lăcaș străbun</i>	68
<i>Ion crâșmarul</i>	73
<i>Acasă</i>	76
<i>Nepotrivire</i>	78
<i>Asfințit</i>	80
<i>Carmen</i>	83
<i>O rază</i>	86
<i>Iubirea mea</i>	90
<i>Fior</i>	92
<i>Noi ne'ntâlnim.</i>	94
<i>Rapsodie</i>	97
<i>Trandafiri.</i>	100
<i>Ești singură...</i>	102
<i>Sufletul</i>	104
<i>A fost odată...</i>	106
<i>Revedere</i>	108
<i>Răsună toaca</i>	110
<i>Cântece I.</i>	112
» II.	114
» III.	116
» IV.	118
» V.	120
» VI.	122
<i>Moș Crăciun</i>	124
<i>Sonet</i>	126
<i>Sonet</i>	128
<i>E sărbătoare</i>	130
<i>Tempora</i>	133
<i>Frumoasa cea din urmă</i>	136
<i>Poezie</i>	144

